

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

Αθήνα, 6 Απριλίου 2011

Αριθ.Πρωτ.: 16852

**ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΟΤΑ
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΟΤΑ**

Ταχ.Δ/νση : Σταδίου 27
Τ.Κ. : 10183 Αθήνα
Πληροφορίες : Π. Γεωργακοπούλου
Τηλέφωνο : 213 -1364337
E-mail : p.georgakoulou@ypes.gr
FAX : 213 -1364389

ΘΕΜΑ: Πρότυπος κανονισμός λειτουργίας Δημοτικού Συμβουλίου

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 67, παρ. 9 του Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87Α'), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18, παρ. 10στ' του Ν. 3870/2010 (ΦΕΚ 138^{Α'}), καθώς και τις διατάξεις του άρθρου 282, παρ. 10 του ίδιου νόμου.
2. Την υπ' αρ. 160/3988/17.12.2010 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΕΔΚΕ και το αρ. 4039/21.12.2010 έγγραφο αυτής.
3. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα, που κωδικοποιήθηκε με το άρθρο πρώτο του ΠΔ 63/2005 (ΦΕΚ 98Α').
4. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο Πρώτο

Εκδίδουμε πρότυπο κανονισμό λειτουργίας του Δημοτικού Συμβουλίου, ο οποίος έχει ως εξής:

Άρθρο 1

Διοίκηση Δήμου

Όργανα διοίκησης του Δήμου είναι το Δημοτικό Συμβούλιο, η Οικονομική Επιτροπή, η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, η Εκτελεστική Επιτροπή και ο Δήμαρχος. Πέραν των ανωτέρω, η Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης, ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης και το Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών λειτουργούν ως νέα συμμετοχικά και διαμεσολαβητικά όργανα του Δήμου.

Άρθρο 2

Αρμοδιότητες Δημοτικού Συμβουλίου

1. Το Δημοτικό Συμβούλιο έχει γενική αρμοδιότητα να αποφασίζει για όλα τα θέματα που αφορούν το Δήμο, εκτός από εκείνα που ανήκουν στις αρμοδιότητες του Δημάρχου, των άλλων οργάνων του Δήμου, των συμβουλίων Δημοτικών ή Τοπικών Κοινοτήτων και του προέδρου τους ή του Εκπροσώπου Τοπικής Κοινότητας ή το ίδιο το Δημοτικό Συμβούλιο μεταβίβασε στην Επιτροπή Ποιότητας Ζωής κατά το άρθρο 65 παρ. 6 του Ν.3852/2010 ή σε συμβούλιο Δημοτικής Κοινότητας κατά το άρθρο 83 παρ. 9 του Ν. 3852/2010 ή σε συμβούλιο Τοπικής Κοινότητας κατά το άρθρο 84 παρ. 6 του Ν. 3852/2010.
2. Το Δημοτικό Συμβούλιο διατηρεί πάντα το δικαίωμα να συζητεί και να δίνει κατευθύνσεις προς τα υπόλοιπα όργανα του Δήμου επί θεμάτων γενικού ενδιαφέροντος, καθώς επίσης και επί θεμάτων που σχετίζονται γενικότερα με τη διοίκηση του Δήμου, την οικονομική του πορεία και την εν γένει λειτουργία των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των δημοτικών επιχειρήσεων.
3. Το Δημοτικό Συμβούλιο, ασκεί τις αρμοδιότητές του σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των νόμων, των κανονιστικών διατάξεων της διοίκησης και των κανονιστικών διατάξεων που θεσπίζει το ίδιο. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του λαμβάνει υπόψη:
 - i. Τις εθνικές, περιφερειακές και ευρωπαϊκές πολιτικές που σχετίζονται με τις αρμοδιότητές του.
 - ii. Την ανάγκη συνεργασίας και συντονισμού με άλλες τοπικές ή δημόσιες αρχές και οργανισμούς, οι οποίοι έχουν την αρμοδιότητα να δρουν και να διαθέτουν πόρους στην περιφέρεια του Δήμου.

- iii. Τους διαθέσιμους πόρους για την κάλυψη των αρμοδιοτήτων του και την ανάγκη να διασφαλίζεται η επωφελής και αποτελεσματική χρήση καθώς και η ισόρροπη κατανομή τους.
 - iv. Την ανάγκη να οργανώνει τις παρεχόμενες υπηρεσίες με τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η επάρκεια, η ποιότητα και αποτελεσματικότητά τους, με στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων.
 - v. Την ανάγκη για υψηλής ποιότητας περιβαλλοντική προστασία και προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και την ανάγκη προώθησης της βιώσιμης ανάπτυξης της περιοχής του Δήμου.
4. Στις βασικές αρμοδιότητες του δημοτικού συμβουλίου συμπεριλαμβάνονται και οι εξής:

- Εκφράζει τις θέσεις του σε θέματα τοπικού ενδιαφέροντος και γνωμοδοτεί όποτε δημόσιες αρχές ή αρμόδια όργανα ζητούν τη γνώμη του.
- Θεσπίζει τοπικές κανονιστικές αποφάσεις, με τις οποίες θέτει κανόνες και καθορίζει όρους και προϋποθέσεις για τα θέματα που περιοριστικά αναφέρονται στο άρθρο 79 του Ν. 3463/2006. Οι τοπικές κανονιστικές αποφάσεις εκδίδονται μετά από εισήγηση της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής και τη διατύπωση παρατηρήσεων από τη Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης.
- Ορίζει τους φόρους, τα τέλη, τα δικαιώματα και τις εισφορές, μετά από εισήγηση της Οικονομικής Επιτροπής (άρθρο 72, παρ. 1ζ του Ν. 3852/2010).

5. Το Δημοτικό Συμβούλιο επίσης:

- Αποφασίζει για θέματα τα οποία τυχόν παραπέμπουν σε αυτό η Οικονομική Επιτροπή και η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής για λήψη απόφασης, λόγω της ιδιαίτερης σοβαρότητάς τους.
- Μπορεί με απόφασή του, η οποία πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένη και λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του, για ιδιαίτερα σοβαρό θέμα, να ασκήσει το ίδιο αρμοδιότητες της Οικονομικής Επιτροπής ή της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής.
- Μπορεί με απόφασή του, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του και δημοσιεύεται σε μία τουλάχιστον έντυπη, ημερήσια ή εβδομαδιαία εφημερίδα και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Δήμου, να

μεταβιβάζει συγκεκριμένες αρμοδιότητές του στα συμβούλια των Δημοτικών Κοινοτήτων.

- Με την ίδια διαδικασία μπορεί, στην αρχή κάθε δημοτικής περιόδου, να αναθέτει στα συμβούλια των Τοπικών κοινοτήτων την άσκηση και άλλων αρμοδιοτήτων, πέραν αυτών που προβλέπονται στο άρθρο 84 του Ν. 3852/2010, εκτός από την έκδοση κανονιστικών πράξεων, την επιβολή φόρων, τελών και δικαιωμάτων, τη σύναψη δανείων, τη σύσταση και λειτουργία δημοτικών ιδρυμάτων και λοιπών νομικών προσώπων και την εκλογή των συλλογικών οργάνων τους, καθώς και αρμοδιότητες που απαιτούν αποφάσεις που λαμβάνονται με ειδική πλειοψηφία των μελών του δημοτικού συμβουλίου.
- Μπορεί να εκδίδει διαπιστωτική πράξη, ύστερα από εισήγηση του κατά τόπον αρμοδίου αντιδημάρχου, σε περίπτωση που τα συμβούλια των Τοπικών κοινοτήτων δεν ασκούν τις αρμοδιότητές τους, ώστε οι αρμοδιότητες να ασκηθούν από άλλα αρμόδια όργανα του δήμου.

6. Επιπρόσθετα, το Δημοτικό Συμβούλιο:

- Γνωμοδοτεί, ύστερα από σύμφωνη γνώμη των συμβουλίων των οικείων Δημοτικών Κοινοτήτων, για τον ανακαθορισμό του αριθμού και των ορίων των Δημοτικών Κοινοτήτων προκειμένου να εκδοθεί σχετικό Προεδρικό Διάταγμα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 283, παρ. 5 του Ν. 3852/2010.
- Γνωμοδοτεί ώστε οικισμός που έχει απογραφεί ως αυτοτελής, να αποτελέσει Τοπική ή Δημοτική Κοινότητα, προκειμένου να εκδοθεί σχετικό Προεδρικό Διάταγμα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 283, παρ. 6 του Ν. 3852/2010.
- Γνωμοδοτεί, ύστερα και από τη σύμφωνη γνώμη των οικείων συμβουλίων Δημοτικών ή Τοπικών Κοινοτήτων ή του Εκπροσώπου τοπικής κοινότητας για τη συγχώνευση Δημοτικών ή Τοπικών κοινοτήτων ή την ένταξή τους σε άλλον όμορο δήμο, προκειμένου να εκδοθεί σχετικό Προεδρικό Διάταγμα (άρθρο 4 του Ν.3463/2006 και άρθρο 283 του Ν.3852/2010).
- Υποβάλλει πρόταση προκειμένου να οριστεί οικισμός ως ιστορική έδρα του Δήμου (άρθρο 6 του Ν.3463/2006 και άρθρο 283 του Ν.3852/2010).
- Προτείνει τη μετονομασία του Δήμου, Δημοτικών ή Τοπικών κοινοτήτων και οικισμών προκειμένου να εκδοθεί σχετικό Προεδρικό Διάταγμα, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 7 του Ν.3463/2006.
- Αποφασίζει για την ονομασία και την μετονομασία συνοικιών, οδών και πλατειών, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 8 του Ν.3463/2006.

- Καθορίζει με απόφασή του το σήμα που μπορεί να χρησιμοποιεί ο Δήμος, το οποίο αποτελεί δηλωτικό στοιχείο της ιδιαιτερότητας του χώρου συνεκτιμώντας τα στοιχεία που σχετίζονται με την ιστορία, τη μυθολογία και τα τοπικά χαρακτηριστικά της περιοχής του, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Τοπωνυμίων (άρθρο 9 του Ν.3463/2006).
 - Συγκροτεί με απόφασή του σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Ν. 2713/1999, όπως ισχύει, Τοπικό Συμβούλιο Πρόληψης Παραβατικότητας (άρθρο 84 του Ν. 3463/2006).
 - Αποφασίζει για την συγκρότηση και σύγκληση του Τοπικού Συμβουλίου Νέων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3443/2006, το οποίο αποσκοπεί στη ενίσχυση της συμμετοχής των νέων στη διαχείριση των τοπικών υποθέσεων που ανταποκρίνονται στα ενδιαφέροντά τους.
 - Συγκροτεί με απόφασή του Δημοτικό Γραφείο Ενημέρωσης για την απασχόληση, που αποτελεί γνωμοδοτικό και συμβουλευτικό όργανο του δήμου και έχει σαν αποστολή την ανάπτυξη συμβουλευτικών δράσεων που παρέχονται δωρεάν στους ανέργους, με κύριο στόχο την υποστήριξή τους και την ενθάρρυνσή τους για την εξεύρεση απασχόλησης (άρθρο 85 του Ν. 3463/2006).
6. Ένα (1) μήνα πριν από τη διενέργεια των εκλογών και μέχρι την εγκατάσταση των νέων δημοτικών αρχών, το Δημοτικό Συμβούλιο αποφασίζει μόνο για θέματα που αναφέρονται σε έκτακτες περιπτώσεις εξαιρετικά επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης.

Άρθρο 3

Σύγκληση του Δημοτικού Συμβουλίου

1. Το Δημοτικό Συμβούλιο συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, στην οποία αναγράφονται ο τόπος, ο χρόνος της συνεδρίασης καθώς και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Για την κατάρτιση της ημερήσιας διάταξης ο Πρόεδρος συνεργάζεται με το Δήμαρχο και τα άλλα όργανα του Δήμου και τις υπηρεσίες αυτού. Στην ημερήσια διάταξη συμπεριλαμβάνονται υποχρεωτικά και όλα τα θέματα που προτείνει ο Δήμαρχος, η Εκτελεστική Επιτροπή, η Οικονομική Επιτροπή και η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής.

2. Ο Πρόεδρος φροντίζει η πρόσκληση να σταλεί, εκτός από τους δημοτικούς συμβούλους, υποχρεωτικά στο Δήμαρχο και στον κατά περίπτωση Πρόεδρο Δημοτικής ή Τοπικής Κοινότητας ή Εκπρόσωπο Τοπικής Κοινότητας, όταν συζητούνται θέματα που αφορούν την αντίστοιχη κοινότητα. Σε περίπτωση μη πρόσκλησής του, οι σχετικές αποφάσεις πάσχουν από ακυρότητα. Επίσης, δύναται να καλεί δημοτικούς υπαλλήλους ή ιδιώτες, προκειμένου να πληροφορήσουν το Δημοτικό Συμβούλιο σχετικά με τα θέματα που συζητούνται. Τέλος, ενημερώνει τους ενδιαφερόμενους πολίτες για τη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου, όταν στα θέματα της ημερήσιας διάταξης συμπεριλαμβάνονται αιτήσεις, αναφορές ή προτάσεις του.

3. Συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου πραγματοποιείται:

- α) τουλάχιστον μία φορά το μήνα,
- β) όποτε το απαιτούν οι τοπικές υποθέσεις, καθώς και όταν υπάρχουν κατεπείγουσες περιπτώσεις που δικαιολογούν την άμεση σύγκλησή του,
- γ) όποτε το ζητήσει ο Δήμαρχος ή η Οικονομική Επιτροπή ή η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής,
- δ) όποτε το ζητήσει το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον του συνολικού αριθμού των μελών του συμβουλίου ή το σύνολο των συμβούλων της μειοψηφίας.

4. Στις ανωτέρω υπό στοιχεία (γ) και (δ) περιπτώσεις απαιτείται γραπτή αίτηση, στην οποία αναφέρονται τα θέματα που θα συζητηθούν. Αν το συμβούλιο εκδώσει απορριπτική απόφαση επί του αιτήματος, δεν μπορεί να επανυποβληθεί αίτημα για το ίδιο θέμα, πριν παρέλθουν δύο (2) μήνες αφότου εκδόθηκε η απορριπτική αυτή απόφαση, εκτός εάν γίνεται επίκληση νεότερων στοιχείων.

Αν κατά τον υπολογισμό του ενός τρίτου (1/3) των μελών του συμβουλίου προκύπτει δεκαδικός αριθμός, τότε ο αριθμός αυτός στρογγυλοποιείται στην αμέσως μεγαλύτερη μονάδα, εφόσον πρόκειται για υποδιαίρεση μεγαλύτερη ή ίση του ημίσεως (0,5).

Αν το συμβούλιο δεν προσκληθεί το αργότερο μέχρι την έκτη ημέρα από την υποβολή της αίτησης, συνέρχεται ύστερα από πρόσκληση εκείνων που υπέβαλαν την αίτηση και αποφασίζει για τα θέματα για τα οποία είχε ζητηθεί η σύγκληση του.

5. Αν ο Πρόεδρος παραλείψει αδικαιολόγητα δύο συνεχείς φορές να καλέσει το συμβούλιο, μπορεί να τεθεί σε αργία και σε περίπτωση υποτροπής μπορεί να κηρυχθεί έκπτωτος από το αξίωμά του με απόφαση του Ελεγκτή Νομιμότητας, σύμφωνα με την Πειθαρχική διαδικασία του άρθρου 234 του Ν.3852/2010.

6. Οι συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου διεξάγονται, εκτός εξαιρέσεων, κατά τις απογευματινές έως βραδινές ώρες.

7. Η πρόσκληση επιδίδεται ή γνωστοποιείται στους συμβούλους τρεις (3) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα που ορίζεται για τη συνεδρίαση και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του δήμου.

Αν κατά τη συνεδρίαση απουσιάσει τακτικό μέλος το οποίο είτε δεν έχει προσκληθεί είτε δεν έχει προσκληθεί εγκαίρως, η συνεδρίαση είναι μη νόμιμη εκτός και αν το μέλος που δεν προσκλήθηκε είναι παρόν και συμμετέχει στη συνεδρίαση.

8. Δημοτικός σύμβουλος, που δεν κατοικεί στη διοικητική περιφέρεια του Δήμου οφείλει, αμέσως μετά την εγκατάσταση των δημοτικών αρχών, να δηλώσει στον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου τη διεύθυνση κατοικίας του και να ορίσει με την ίδια δήλωση αντίκλητο στην έδρα του δήμου, στον οποίο να επιδίδονται οι προσκλήσεις για τις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου. Με την ίδια δήλωση οφείλει, επίσης, να ορίσει οποιοδήποτε, κατά την επιλογή του, πρόσφορο μέσο για τη γνωστοποίηση των ανωτέρω προσκλήσεων. Αν δεν ορίζεται αντίκλητος ή πρόσφορο μέσο για τη γνωστοποίηση, αρκεί η δημοσίευση της πρόσκλησης στην ιστοσελίδα του δήμου.

9. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις, η πρόσκληση μπορεί να επιδοθεί ή να γνωστοποιηθεί την ημέρα της συνεδρίασης. Στην πρόσκληση πρέπει να αναφέρεται ο λόγος για τον οποίο η συνεδρίαση έχει κατεπείγοντα χαρακτήρα. Πριν από τη συζήτηση το συμβούλιο αποφαινεται για το κατεπείγον των θεμάτων.

10. Αν υφίστανται λόγοι ανωτέρας βίας, που δεν επιτρέπουν την πραγματοποίηση της συνεδρίασης στο χρόνο που έχει ορισθεί με την πρόσκληση, τότε ο Πρόεδρος γνωστοποιεί στους συμβούλους εγγράφως ή με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο έγκαιρα την αναβολή της συνεδρίασης αναφέροντας και τους λόγους της αναβολής. Στην περίπτωση αυτή η συνεδρίαση μπορεί να πραγματοποιηθεί με τα ίδια θέματα της ημερήσιας διάταξης, άμεσα, μετά την άρση των λόγων αναβολής της, σε χρόνο που προσδιορίζει ο Πρόεδρος, χωρίς να είναι απαραίτητο να τηρηθεί η προθεσμία των τριών τουλάχιστον ημερών για την γνωστοποίησή της.

Άρθρο 4

Λειτουργία Δημοτικού Συμβουλίου

Το Δημοτικό Συμβούλιο συνέρχεται σε δημόσια συνεδρίαση τη συγκεκριμένη ώρα και ημέρα που ορίζεται στην πρόσκληση.

Πριν την έναρξη της συνεδρίασης, ο Γραμματέας του Δημοτικού Συμβουλίου εγγράφει τους υποψήφιους ομιλητές, είτε αυτοί είναι ειδικοί αγορητές ανά θέμα που ορίζονται από τις παρατάξεις με σχετική γραπτή δήλωσή τους είτε δημοτικοί σύμβουλοι που επιθυμούν να τοποθετηθούν ανά θέμα.

Στη συνέχεια, ο Γραμματέας εκφωνεί τον κατάλογο των παρόντων, καταγράφει τους απόντες από τη συνεδρίαση και σημειώνει αν η απουσία τους είναι δικαιολογημένη ή όχι.

Αφού διαπιστωθεί απαρτία, ο Πρόεδρος κηρύσσει την έναρξη της συνεδρίασης και διευθύνει τη συζήτηση. Αν ο Πρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνεται νομίμως από τον Αντιπρόεδρο. Αν απουσιάζει ή κωλύεται και ο Αντιπρόεδρος, ασκεί καθήκοντα Προέδρου όποιος από τους παρόντες συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους και, σε περίπτωση ισοψηφίας, όποιος είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση του δικαστηρίου.

Μετά την έναρξη της συνεδρίασης, ο Πρόεδρος ανακοινώνει στο σώμα κάθε έγγραφο που απευθύνεται στο Συμβούλιο. Στη συνέχεια, ο Δήμαρχος, εφόσον παρίσταται στη συνεδρίαση, μπορεί να προβεί σε οποιαδήποτε ανακοίνωση, ενημέρωση ή πρόταση προς το Δημοτικό Συμβούλιο.

Μετά το Δήμαρχο, εκφράζουν τις απόψεις τους κατά προτεραιότητα έναντι των λοιπών δημοτικών συμβούλων οι επικεφαλής των δημοτικών παρατάξεων της μειοψηφίας, σύμφωνα με τη σειρά του αριθμού των εδρών που διαθέτει κάθε παράταξη στο Δημοτικό Συμβούλιο. Στη συνέχεια λαμβάνουν το λόγο οι λοιποί δημοτικοί σύμβουλοι και οι συμμετέχοντες πρόεδροι των Δημοτικών ή Τοπικών κοινοτήτων ή Εκπρόσωποι Τοπικής Κοινότητας (όταν συζητούνται θέματα της αντίστοιχης Δημοτικής ή Τοπικής κοινότητας), προκειμένου να προβούν σε ανακοινώσεις ή προτάσεις προς το Δημοτικό Συμβούλιο ή να απευθύνουν ερωτήσεις ή να ζητούν συγκεκριμένα στοιχεία, χρήσιμα για την άσκηση των καθηκόντων τους, από τον Δήμαρχο, τους Αντιδημάρχους, το προεδρείο του Δημοτικού Συμβουλίου, την Οικονομική Επιτροπή ή την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής.

Ακολουθεί η διαδικασία των απαντήσεων, χωρίς διάλογο, με τη δυνατότητα και υποχρέωση του Δημάρχου και των Αντιδημάρχων για παροχή στοιχείων και πληροφοριών

εντός ενός μηνός. Ο χρόνος για κάθε ανακοίνωση, πρόταση, ερώτηση, αναζήτηση στοιχείων ή απάντηση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο λεπτά.

Οι προτάσεις που τυχόν υποβλήθηκαν δεν επιτρέπεται να συζητηθούν, εκτός αν χαρακτηρισθούν ως κατεπείγον θέμα, οπότε και εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 67 του Ν.3852/2010 και η συζήτηση προηγείται των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης. Επίσης, το Δημοτικό Συμβούλιο έχει δικαίωμα να αποφασίζει, μετά από σχετική πρόταση-εισήγηση του Προέδρου ή του Δημάρχου ή συμβούλου επικεφαλής δημοτικής παράταξης και χωρίς συζήτηση, με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του, ότι ένα θέμα, το οποίο δεν είναι γραμμένο στην ημερήσια διάταξη, είναι κατεπείγον, να το συζητήσει και να πάρει απόφαση γι' αυτό με την ίδια πλειοψηφία, πριν από την έναρξη της συζήτησης των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης.

Ο χρόνος για τη συζήτηση των εκτός ημερήσιας διάταξης θεμάτων δεν μπορεί να ξεπερνά τη μία ώρα.

Ακολουθεί η συζήτηση επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης. Ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου δίνει το λόγο κάθε φορά στο Δήμαρχο ή Αντιδήμαρχο που θα εισηγηθεί το θέμα, και αυτοί με τη σειρά τους μπορούν να υποδείξουν κάποιον δημοτικό σύμβουλο ή υπηρεσιακό παράγοντα που θα το αναλύσει. Ο Πρόεδρος έχει το δικαίωμα να καλεί στη συνεδρίαση δημοτικούς υπαλλήλους, εκπροσώπους φορέων ή ιδιώτες προκειμένου να συμβάλλουν με τις τοποθετήσεις τους στην καλύτερη διαμόρφωση της απόφασης.

Τυχόν διευκρινιστικές ερωτήσεις έπονται της εισήγησης και προηγούνται των τοποθετήσεων των ομιλητών.

Ο Δήμαρχος, ο αρμόδιος Αντιδήμαρχος, οι επικεφαλής των παρατάξεων και οι ειδικοί αγορητές έχουν κατά τη συζήτηση δικαίωμα για πέντε λεπτά ομιλίας ανά θέμα με δυνατότητα δευτερολογίας διάρκειας τριών λεπτών. Κατά τη δευτερολογία, ο Δήμαρχος ομιλεί τελευταίος, εφόσον το επιθυμεί. Με απόφαση της απόλυτης πλειοψηφίας των παρόντων είναι δυνατή, μετά από πρόταση του Προέδρου, η παράταση ή η σύντμηση του ανωτέρω προβλεπόμενου μέγιστου χρόνου ομιλίας κατά δύο λεπτά. Τον ίδιο χρόνο ομιλίας έχουν και οι Πρόεδροι των Δημοτικών ή Τοπικών Κοινοτήτων καθώς και ο Εκπρόσωπος Τοπικής Κοινότητας, όταν καλούνται και συμμετέχουν στη συνεδρίαση για θέματα της κοινότητας τους. Οι υπόλοιποι δημοτικοί σύμβουλοι έχουν χρόνο ομιλίας δύο λεπτών το πολύ, χωρίς δυνατότητα δευτερολογίας. Σε κάθε περίπτωση, ο Δήμαρχος κατά τη διάρκεια της συζήτησης μπορεί να λαμβάνει το λόγο κατά προτεραιότητα απέναντι σε κάθε άλλον και να εκφράζει τις απόψεις του.

Οι διαλογικές συζητήσεις δεν επιτρέπονται. Διακοπή ομιλητή μπορεί να γίνει αν το επιτρέψει ο ίδιος και αν συμφωνεί ο Πρόεδρος. Στην περίπτωση αυτή η διακοπή δεν μπορεί να υπερβεί το ένα λεπτό, χωρίς ισόχρονη παράταση του χρόνου της ομιλίας.

Ο ομιλητής δεν μπορεί να απομακρύνεται από το υπό συζήτηση θέμα, διαφορετικά ο Πρόεδρος τον καλεί να επανέλθει σε αυτό. Αν δεν συμμορφωθεί, ο Πρόεδρος τον προειδοποιεί ότι θα του αφαιρέσει το λόγο. Αν και μετά τη νέα αυτή επισήμανση ο ομιλητής δεν επανέλθει στο θέμα, ο Πρόεδρος του αφαιρεί το λόγο. Ο Πρόεδρος αφαιρεί το λόγο και από όποιον μιλά χωρίς να έχει εγγραφεί στον κατάλογο των ομιλητών ή χωρίς τη σχετική άδεια. Στις περιπτώσεις παραβάσεων αυτής της παραγράφου, ο Πρόεδρος δίνει εντολή να μην γίνεται καταχώρηση των αντίστοιχων ομιλιών στα πρακτικά.

Αν κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης δημιουργηθούν θόρυβοι που παρακωλύουν την ομαλή συνέχισή της, ο Πρόεδρος οφείλει να πάρει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ομαλοποίησή της και αν η ίδια κατάσταση συνεχιστεί, ο Πρόεδρος διακόπτει τη συνεδρίαση για ορισμένη ώρα, που την ανακοινώνει στο σώμα. Κατά τη διακοπή οι Δημοτικοί Σύμβουλοι εξέρχονται της αίθουσας συνεδρίασης. Μετά την παρέλευση του χρόνου διακοπής, ο Πρόεδρος κηρύσσει τη συνέχιση της συνεδρίασης και, αν ο θόρυβος συνεχιστεί, δικαιούται να τη λύσει.

Αφού εξαντληθεί ο κατάλογος των ομιλητών, ο Πρόεδρος διατυπώνει την οριστική πρόταση προς ψήφιση του θέματος, όπως διαμορφώθηκε με τις τροπολογίες που πιθανόν έχουν επέλθει. Ο Γραμματέας καταγράφει την ψήφο των συμβούλων καθώς και όσους συμβούλους αποχωρούν από τη συνεδρίαση.

Ο Δήμαρχος, ο Πρόεδρος και τα υπόλοιπα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου καθώς και οι κατά το νόμο συμμετέχοντες στις συζητήσεις μπορούν να επικαλεστούν παρεμπίπτοντα ζητήματα που αφορούν ιδίως την τήρηση του παρόντος κανονισμού, τη σειρά της ημερήσιας διάταξης και την πρόταση για αναβολή της συζήτησης οποιουδήποτε θέματος. Τα ίδια πρόσωπα μπορούν να επικαλεστούν προσωπικό ζήτημα, όπως η μομφή σε βάρος τους ή η υβριστική εκδήλωση εναντίον τους κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης ή η απόδοση διαφορετικής γνώμης από εκείνη που εξέφρασαν.

Ο επικαλούμενος οποιοδήποτε παρεμπίπτον ή προσωπικό ζήτημα οφείλει να το προσδιορίσει μέσα σε ένα λεπτό της ώρας και να το στηρίξει σε συγκεκριμένη διάταξη του παρόντος κανονισμού ή της νομοθεσίας, διαφορετικά ο Πρόεδρος απορρίπτει την επίκληση. Για παρεμπίπτοντα και προσωπικά ζητήματα αποφαινεται ο Πρόεδρος. Αν διατυπωθούν αντιρρήσεις αποφασίζει σχετικά το Δημοτικό Συμβούλιο με ανάταση ή έγερση, χωρίς άλλη συζήτηση. Επίκληση παρεμπίπτοντος ή προσωπικού ζητήματος δεν επιτρέπεται μετά την έναρξη της ψηφοφορίας για κύριο ζήτημα.

Αφού εξαντληθούν τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, ο Πρόεδρος κηρύσσει τη λήξη της συνεδρίασης και όλοι οι σύμβουλοι προσέρχονται και υπογράφουν τα πρόχειρα συνοπτικά πρακτικά.

Άρθρο 5

Δημοσιότητα των συνεδριάσεων

Αναφορές – Προτάσεις - Πληροφόρηση Πολιτών

1. Οι συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου είναι δημόσιες. Συνέπεια του δημόσιου χαρακτήρα των συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου είναι η παρουσία των φορέων της τοπικής κοινωνίας καθώς και πολιτών στις συνεδριάσεις του. Οι ενδιαφερόμενοι για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης ενημερώνονται από τον Πρόεδρο.
2. Στις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου οι παρευρισκόμενοι πολίτες πρέπει να είναι ευπρεπείς και ήσυχοι. Δεν επιτρέπεται να συνομιλούν, να σχολιάζουν, να επιδοκιμάζουν ή να αποδοκιμάζουν τις απόψεις των συμβούλων και γενικά να παρακωλύουν την ομαλή διεξαγωγή της συνεδρίασης. Ο Πρόεδρος μπορεί να αποβάλει από την αίθουσα καθέναν που διαταράσσει την τάξη ή παρακωλύει τη συνεδρίαση ή και να διατάξει την εκκένωση της αίθουσας από το ακροατήριο.
3. Στους δημοσιογράφους και γενικά σε όλα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, παρέχεται κάθε διευκόλυνση. Επιτρέπεται η ραδιοφωνική και τηλεοπτική κάλυψη των συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου.
4. Το Δημοτικό Συμβούλιο με πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων (4/5) των μελών του και με αιτιολογημένη απόφαση, η οποία απαγγέλλεται σε δημόσια συνεδρίαση, μπορεί να συνεδριάζει κεκλεισμένων των θυρών.
5. Δημότες και κάτοικοι που έχουν ειδικό έννομο συμφέρον, μετά από αίτησή τους, λαμβάνουν κυρωμένα αντίγραφα συγκεκριμένων πρακτικών και αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου. Σε περίπτωση που είναι δυσχερής η έκδοση αντιγράφων, τίθενται τα παραπάνω στοιχεία σε πλήρη γνώση των αιτούντων για ενημέρωσή τους.
6. Το Δημοτικό Συμβούλιο συζητά υποχρεωτικά προτάσεις που κατατίθενται σ' αυτό από τουλάχιστον είκοσι πέντε (25) άτομα για την επίλυση ζητημάτων αρμοδιότητας του Δημοτικού Συμβουλίου. Ο Δήμαρχος ενημερώνει τους ενδιαφερόμενους για τη σχετική απόφαση που ελήφθη.
7. Το Δημοτικό Συμβούλιο αποφαινεται επί αναφορών, ερωτήσεων και αιτήσεων αρμοδιότητάς του, που υποβάλλονται σε αυτό από δημότες και κατοίκους ατομικά ή συλλογικά, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κατάθεση τους.

8. Το Δημοτικό Συμβούλιο εξασφαλίζει στους δημότες πλήρη πληροφόρηση για τα, κάθε είδους, προβλήματα της περιφέρειας του, καθώς και για τη δραστηριότητα του, αναφορικά με την αντιμετώπιση και λύση των προβλημάτων αυτών.

Άρθρο 6

Τόπος συνεδρίασης

1. Οι συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου γίνονται στο δημοτικό κατάστημα υπό την προεδρία του Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου ή του Αντιπροέδρου, που τον αναπληρώνει νόμιμα.
2. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, το Δημοτικό Συμβούλιο μπορεί, με την πλειοψηφία του συνόλου των μελών του, να αποφασίζει να συνεδριάζει μόνιμα ή κατά περίπτωση σε άλλο κατάλληλο οίκημα της έδρας, αν κρίνει ότι το δημοτικό κατάστημα είναι ακατάλληλο ή δεν επαρκεί για τη συγκεκριμένη περίπτωση.
3. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις το Δημοτικό Συμβούλιο μπορεί να συνεδριάζει, εκτός της έδρας του, στις Τοπικές και Δημοτικές κοινότητες, ύστερα από απόφαση των τριών πέμπτων (3/5) του συνόλου των μελών του.
4. Σε περίπτωση ορισμού οικισμού του Δήμου ως ιστορικής έδρας, το Δημοτικό Συμβούλιο μπορεί, μετά από απόφασή του, να πραγματοποιεί συνεδριάσεις στην ιστορική αυτή έδρα.

Άρθρο 7

Απαρτία – Λήψη αποφάσεων

1. Το Δημοτικό Συμβούλιο συνεδριάζει νόμιμα εφόσον έχει απαρτία.
2. Το Συμβούλιο έχει απαρτία όταν είναι παρόν το ήμισυ πλέον ενός του αριθμού των μελών του, χωρίς να υπολογίζεται ο δεκαδικός αριθμός, δηλ. όταν είναι παρόντα περισσότερα από τα απόντα μέλη του. Τυχόν κληθέντες και παριστάμενοι Πρόεδροι Δημοτικών ή Τοπικών Κοινοτήτων ή Εκπρόσωποι Τοπικής κοινότητας δε λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό της απαρτίας.
3. Αν μετά από δύο συνεχείς προσκλήσεις το Συμβούλιο δεν έχει απαρτία, συνεδριάζει ύστερα από τρίτη πρόσκληση και λαμβάνει αποφάσεις μόνο για τα θέματα που είχαν εγγραφεί στην αρχική ημερήσια διάταξη, εφόσον τα μέλη που είναι παρόντα

αποτελούν το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον του συνολικού αριθμού των μελών του. Στην τρίτη πρόσκληση γίνεται ειδική αναφορά των ανωτέρω.

4. Το Δημοτικό Συμβούλιο λειτουργεί νόμιμα, έστω και με ελλιπή σύνθεση που δεν μπορεί πάντως να είναι κατώτερη από τον αριθμό των μελών που απαιτείται για την απαρτία, σε όλες τις περιπτώσεις όπου μέλη δημοτικού συμβουλίου αποποιηθούν την εκλογή τους, παραιτηθούν, αποβιώσουν, εκπέσουν ή τεθούν σε αργία ή αν οι έδρες μείνουν κενές για οποιονδήποτε άλλο λόγο και μέχρι οι κενές θέσεις να συμπληρωθούν με αναπλήρωση ή με εκλογές ή με τη λήξη του χρόνου αργίας.
5. Τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, που ήταν παρόντα κατά την έναρξη της συνεδρίασης (κατά την εκφώνηση των ονομάτων) και με την παρουσία τους διαπιστώθηκε απαρτία, και αν ακόμα αποχωρήσουν στη συνέχεια, θεωρούνται παρόντα μέχρι το τέλος της συνεδρίασης ως προς την ύπαρξη της απαρτίας. Η απαρτία αυτή θεωρείται ότι συντρέχει για όλα τα θέματα που περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίασης.
6. Σε περίπτωση αποβολής μέλους του Δημοτικού Συμβουλίου από τον Πρόεδρο, λόγω διατάραξης της συνεδρίασης, δεν επηρεάζεται η απαρτία.
7. Το συμβούλιο λαμβάνει τις αποφάσεις του με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων, αν δεν ορίζεται διαφορετικά με άλλη διάταξη. Σε περίπτωση ισοψηφίας επικρατεί η ψήφος του Προέδρου. Εάν κατά τον υπολογισμό της πλειοψηφίας προκύπτει δεκαδικός αριθμός άνω του ημίσεως της μονάδας, αυτός στρογγυλοποιείται στην αμέσως μεγαλύτερη μονάδα. Για τη λήψη απόφασης που αφορά Δημοτική ή Τοπική κοινότητα στον αριθμό των ψήφων που απαιτούνται για τη λήψη της απόφασης αυτής προσμετράται και η ψήφος του Προέδρου της Δημοτικής ή Τοπικής Κοινότητας ή του Εκπροσώπου Τοπικής Κοινότητας.
8. Στην περίπτωση αποχώρησης μελών του συμβουλίου κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης, προκειμένου να ληφθεί απόφαση, η απαιτούμενη πλειοψηφία δεν υπολογίζεται επί των πραγματικά παρόντων μελών κατά την ψηφοφορία, αλλά με βάση τον αριθμό των μελών που απαιτούνται για την απαρτία.
9. Η λευκή ψήφος ή η άρνηση ψήφου από μέλος του συμβουλίου μετρούν ως αρνητικές ψήφοι, ενώ το μέλος λογίζεται παρόν.
10. Ο Δήμαρχος μετέχει στις συζητήσεις του συμβουλίου χωρίς δικαίωμα ψήφου. Όταν όμως αναπληρώνεται νομίμως επειδή απουσιάζει ή κωλύεται, ο αναπληρωτής του δε στερείται το δικαίωμα ψήφου.

11. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με φανερή ψηφοφορία για κάθε θέμα ξεχωριστά και γίνεται με ονομαστική κλήση κάθε συμβούλου, ο οποίος δηλώνει ότι ψηφίζει υπέρ ή κατά της διαμορφωθείσας πρότασης.
12. Μυστική ψηφοφορία διεξάγεται μόνο στις περιπτώσεις που προβλέπεται ρητά από τις διατάξεις. Γίνεται με τη χρήση ψηφοδελτίων. Αν διαπιστωθεί κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας ότι ψηφοδέλτια περιέχουν διακριτικά σημεία που παραβιάζουν το απόρρητο της ψηφοφορίας, αυτά ακυρώνονται. Η μυστική ψηφοφορία επαναλαμβάνεται, αν σ' αυτή δε συγκεντρωθεί ο απαιτούμενος αριθμός ψήφων, όπως και στην περίπτωση που προκύψει διαφορά στην καταμέτρηση μεταξύ αυτών που ψήφισαν και των ψηφοδελτίων. Αποφάσεις που λαμβάνονται με μυστική ψηφοφορία, όπου δεν το επιτάσσει ο νόμος, είναι άκυρες.
13. Συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου μπορεί με απόφασή του, να διακοπεί και να συνεχιστεί μεταγενέστερα για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης για τα οποία το συμβούλιο δεν έλαβε απόφαση, όταν λόγω της σοβαρότητας και της φύσης των θεμάτων παρατείνεται η συζήτηση. Στην περίπτωση αυτή θεωρείται ότι η συζήτηση των θεμάτων αυτών άρχισε και τελείωσε κατά την τελευταία αυτή συνεδρίαση, αφού πρώτα ο Πρόεδρος ενημερώσει το σώμα για τα όσα συζητήθηκαν στην προηγούμενη συνεδρίαση.
14. Για τη λήψη αποφάσεων των Δημοτικών Συμβουλίων η απαρτία και οι απαραίτητες πλειοψηφίες υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των δημοτικών συμβούλων που έχουν ορκισθεί και εγκατασταθεί.

Άρθρο 8

Πρακτικά συνεδρίασης Δημοτικού Συμβουλίου

1. Στη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου, όπως και στην περίπτωση ματαίωσής της, τηρούνται πρακτικά με ευθύνη του Γραμματέα του Δημοτικού Συμβουλίου και του δημοτικού υπαλλήλου που έχει οριστεί για το σκοπό αυτό. Στα πρακτικά καταχωρούνται οι συζητήσεις, οι ψηφοφορίες, οι αποφάσεις και μειοψηφούσες γνώμες για κάθε θέμα.
2. Τα πρακτικά καταρτίζονται με τη βοήθεια μαγνητοφωνικής συσκευής ή «βίντεο» ή με κάθε άλλο πρόσφορο ηλεκτρονικό μέσο. Ο εκτελών χρέη πρακτικογράφου δημοτικός υπάλληλος, τηρεί παράλληλα και πρόχειρα συνοπτικά πρακτικά.

3. Τα απομαγνητοφωνημένα ή απομαγνητοσκοπημένα κείμενα μεταφέρονται σε φύλλα χαρτιού, που αριθμούνται κα μονογράφονται από τον πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου. Στο τέλος του χρόνου βιβλιοδετούνται με ευθύνη του προέδρου και του Γραμματέα του Δημοτικού Συμβουλίου.
4. Αν σε κάποια συνεδρίαση δεν είναι δυνατή η χρήση μαγνητοφωνικής συσκευής ή «βίντεο», τηρούνται πρόχειρα πρακτικά που αντιγράφονται σε φύλλα χαρτιού, μονογραφημένα από τον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου. Τα φύλλα αυτά αριθμούνται με τρόπο ώστε η αρίθμησή τους να αποτελεί συνέχεια της αρίθμησης των απομαγνητοφωνημένων ή απομαγνητοσκοπημένων κειμένων και βιβλιοδετούνται μαζί με αυτά.
5. Η μη τήρηση των πρακτικών σύμφωνα με τα ανωτέρω, συνιστά πειθαρχικό αδίκημα για τον Πρόεδρο και Γραμματέα του Δημοτικού Συμβουλίου.
6. Τα πρακτικά υπογράφονται από όλα τα μέλη που μετέχουν στη συνεδρίαση. Η άρνηση υπογραφής από σύμβουλο και η αιτία της αναφέρονται στα πρακτικά. Η μη υπογραφή των πρακτικών δεν επηρεάζει το κύρος της απόφασης.
7. Τα πρακτικά της κάθε συνεδρίασης, όπως και κάθε απόφασης, παίρνουν αύξοντα αριθμό. Κάθε χρόνο ξεκινάει καινούρια αρίθμηση.
8. Οποιοσδήποτε Δημοτικός Σύμβουλος ζητήσει, μπορεί να λάβει αντίγραφα των πρακτικών ή να λάβει πλήρη γνώση αυτών, στην περίπτωση που είναι δυσχερής η έκδοση αντιγράφων.

Άρθρο 9

Δημοσίευση των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου

Έλεγχος νομιμότητας

1. Τρεις (3) ημέρες μετά τη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου, με ευθύνη του αρμόδιου υπαλλήλου σε συνεργασία με τον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου, δημοσιεύεται πίνακας που περιλαμβάνει τα θέματα που συζητήθηκαν, τον αριθμό των αποφάσεων και περίληψη του περιεχομένου τους. Οι δημοσιεύσεις γίνονται με τοιχοκόλληση σε ειδικό πίνακα του δημοτικού καταστήματος, που είναι προορισμένος για αυτόν το σκοπό. Για τις δημοσιεύσεις αυτές συντάσσεται αποδεικτικό ενώπιον δύο μαρτύρων.
2. Οι ατομικοί περιεχομένου πράξεις δημοσιεύονται υπό μορφή περιλήψεως και κοινοποιούνται στον ενδιαφερόμενο.

3. Οι κανονιστικού περιεχομένου αποφάσεις δημοσιεύονται σε πλήρες κείμενο στο δημοτικό κατάστημα, σύμφωνα με την παραπάνω διαδικασία, ενώ περίληψή τους δημοσιεύεται σε μία τουλάχιστον έντυπη, ημερήσια ή εβδομαδιαία τοπική εφημερίδα και καταχωρούνται, με ευθύνη του Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου στην ιστοσελίδα του Δήμου. Οι αποφάσεις αυτές παραμένουν συνεχώς εκτεθειμένες σε χώρο του δημοτικού καταστήματος που είναι προσιτός στο κοινό. Η μη δημοσίευση των αποφάσεων κατά τον ανωτέρω τρόπο τις καθιστά ανυπόστατες.

Επιπλέον, το Δημοτικό Συμβούλιο λαμβάνει μέτρα για την όσο το δυνατόν ευρύτερη δημοσιοποίηση των αποφάσεων αυτών, μέσω των τοπικών μέσων μαζικής ενημέρωσης, εκδίδοντας ειδικούς οδηγούς ενημέρωσης των κατοίκων και των οικείων επαγγελματικών τάξεων και χρησιμοποιεί, για τον ίδιο σκοπό, οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέσο.

4. Σε περίπτωση που ειδικές διατάξεις προβλέπουν διαφορετικό τρόπο δημοσίευσης των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου, ακολουθείται ο τρόπος αυτός.
5. Αποφάσεις Δημοτικού Συμβουλίου, όπως αυτές προβλέπονται υποχρεωτικά από την παρ. 4 του άρθρου 2 του Ν. 3861/2010 και με τις επιφυλάξεις και εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 5 και στην περ. 4, παρ. 4 του άρθρου 2 του ίδιου νόμου, αναρτώνται υποχρεωτικά στο Πρόγραμμα Διαύγεια. Σε αντίθετη περίπτωση δεν εκτελούνται.
6. Οι αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου αποστέλλονται υποχρεωτικά για έλεγχο νομιμότητας στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α, εφόσον αφορούν:
- ρυθμίσεις κανονιστικού περιεχομένου,
 - την ανάθεση έργων, υπηρεσιών, μελετών και προμηθειών,
 - την αγορά και εκποίηση ακινήτων,
 - την κήρυξη αναγκαστικών απαλλοτριώσεων,
 - την επιβολή φόρων, τελών και δικαιωμάτων,
 - τη σύναψη κάθε μορφής συμβάσεων, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και εκείνες που προβλέπονται από ειδικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας,
 - τη σύναψη δανείων,
 - τη διενέργεια τοπικού δημοψηφίσματος όταν προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία,

- τις διαδικασίες κατάρτισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Οι αποφάσεις, που αποστέλλονται για έλεγχο νομιμότητας μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από τη συνεδρίαση του συμβουλίου, συνοδεύονται από αντίγραφο του αποδεικτικού δημοσίευσης και από τα έγγραφα στοιχεία που είναι απαραίτητα για την έκδοσή της.

Άρθρο 10

Υποχρεώσεις και δικαιώματα δημοτικών συμβούλων

1. Οι δημοτικοί σύμβουλοι έχουν υποχρέωση να μετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου και να ενημερώνουν τον Πρόεδρο σε περίπτωση απουσίας τους. Επίσης, έχουν υποχρέωση να μετέχουν σε όλες τις επιτροπές στις οποίες τους έχει εκλέξει το Συμβούλιο, καθώς και να εκτελούν με επιμέλεια τα λοιπά καθήκοντά τους και κάθε εργασία που τους αναθέτει νόμιμα το συμβούλιο.
2. Ο δημοτικός σύμβουλος εκφράζει τη γνώμη του και ψηφίζει κατά συνείδηση, αποβλέποντας πάντοτε στην εξυπηρέτηση του συμφέροντος του συνόλου των δημοτών.
3. Ο δημοτικός σύμβουλος οφείλει να εξοφλεί τυχόν οφειλή του προς το Δήμο ή τα νομικά του πρόσωπα κατά τις διατάξεις του άρθρου 15 του Ν. 3852/2010 μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών, αφότου κατέστη οριστική η βεβαίωση της οφειλής και έλαβε γνώση αυτής.
4. Αν ένας σύμβουλος απουσιάζει αδικαιολόγητα από τρεις (3) συνεχείς συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου ή δεν εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τους τρεις (3) συνεχείς μήνες μέσα στο έτος, χωρίς την άδεια του Συμβουλίου, μπορεί να τεθεί σε αργία κατά τις διατάξεις του άρθρου 234 του Ν.3852/2010 και σε περίπτωση υποτροπής να κηρυχθεί έκπτωτος.
5. Ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου υποχρεούται να ενημερώνει γραπτώς τον Ελεγκτή Νομιμότητας για τις αδικαιολόγητες απουσίες των δημοτικών συμβούλων καθώς και σε περίπτωση μη εκτέλεσης των υποχρεώσεων τους κατά τα ανωτέρω. Παράλειψη της υποχρέωσης αυτής από τον Πρόεδρο αποτελεί σοβαρή παράβαση καθήκοντος.
6. Δημοτικός σύμβουλος δεν μπορεί να μετάσχει στη συζήτηση ενός θέματος ή στην κατάρτιση αποφάσεως του Δημοτικού Συμβουλίου ή να συμμετάσχει σε

γνωμοδοτικά συλλογικά όργανα, τα οποία γνωμοδοτούν για θέμα που θα εισαχθεί στο Δημοτικό Συμβούλιο, εφόσον ο ίδιος, ο/η σύζυγός του ή συγγενής του έως το δεύτερο βαθμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας ή πρόσωπο προς το οποίο διατηρεί στενό δεσμό, έχει υλικό ή ηθικό συμφέρον.

Ο δημοτικός σύμβουλος στην περίπτωση αυτή έχει υποχρέωση να ενημερώσει το σώμα για το κώλυμα αυτό και να απέχει τόσο κατά τη συζήτηση του συγκεκριμένου θέματος όσο και κατά τη λήψη της απόφασης. Σε διαφορετική περίπτωση η απόφαση είναι άκυρη. Ο σύμβουλος που έλαβε μέρος στη συνεδρίαση διαπράττει σοβαρή παράβαση καθήκοντος και τιμωρείται με την ποινή της αργίας, σύμφωνα με τα άρθρα 233 και 234 του Ν. 3852/2010.

7. Οι δημοτικοί σύμβουλοι έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν γνώση, τουλάχιστον μία ημέρα πριν τη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου, όλων των εισηγήσεων και των στοιχείων που αφορούν τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.
8. Οι δημοτικοί σύμβουλοι μπορούν να ζητούν δια του Προέδρου, από το Δήμαρχο, την Οικονομική Επιτροπή, την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής και τους Αντιδήμαρχους, πληροφορίες και συγκεκριμένα στοιχεία, που είναι χρήσιμα για την άσκηση των καθηκόντων τους. Οι παραπάνω, οφείλουν να παρέχουν τις πληροφορίες και τα στοιχεία, εντός μηνός.
9. Επίσης, οι δημοτικοί σύμβουλοι μπορούν να καταθέτουν γραπτές ερωτήσεις, δια του Προέδρου προς το Δήμαρχο και τα αρμόδια όργανα του Δήμου, οι οποίες απαντώνται εγγράφως εντός μηνός. Αν δεν απαντηθούν, οι ερωτήσεις επαναφέρονται στο Δημοτικό Συμβούλιο και απαντώνται εγγράφως στην πρώτη συνεδρίαση, μετά την παρέλευση του μήνα από την κατάθεσή τους, στο τέλος της συνεδρίασης, μετά τη συζήτηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης. Στην ερώτηση, μετά την ανάπτυξη της από τον ερωτώντα δημοτικό σύμβουλο, απαντά ο Δήμαρχος ή ο Αντιδήμαρχος που θα ορίσει ο ίδιος και η συζήτηση δεν γενικεύεται.
10. Δημοτικοί σύμβουλοι που είναι Αντιδήμαρχοι, μέλη της Οικονομικής Επιτροπής ή της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής, είναι υποχρεωμένοι να υποβάλλουν ετήσια δήλωση για την περιουσιακή τους κατάσταση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και να τη δημοσιοποιούν με ανάρτηση στην ιστοσελίδα του δήμου. Ακόμη, πρέπει να δηλώνουν κάθε προσωπικό συμφέρον (ιδιοκτησιακό ή οικογενειακό) που έχουν σε σχέση με τα θέματα του Δήμου, καθώς και να ενθαρρύνουν και να προωθούν κάθε μέτρο που προάγει τη διαφάνεια και την καταπολέμηση της διαφθοράς, στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους και λειτουργίας του Δήμου.

11. Δημοτικοί σύμβουλοι που είναι Αντιδήμαρχοι, δεν επιτρέπεται να απουσιάσουν περισσότερο από τριάντα (30) ημέρες συνολικά κάθε χρόνο, χωρίς άδεια του Δημοτικού Συμβουλίου. Η απουσία αυτή μπορεί να παρατείνεται για εξαιρετικούς λόγους έως τρεις (3) μήνες, με άδεια του συμβουλίου.

Άρθρο 11

Σύσταση Επιτροπών Δημοτικού Συμβουλίου

1. Συγκροτούνται οι κατωτέρω επιτροπές, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 70 του Ν.3852/2010.
 - α) Επιτροπή Τουριστικής Ανάπτυξης, με αρμοδιότητα την επεξεργασία και εισήγηση στο Δημοτικό Συμβούλιο θεμάτων τουριστικής ανάπτυξης, (αφορά υποχρέωση μόνο για τουριστικούς δήμους)
 - β)
 - γ)
 - δ)
2. Στις επιτροπές μετέχουν σύμβουλοι που προτείνονται από όλες τις δημοτικές παρατάξεις του Δημοτικού Συμβουλίου, υπάλληλοι της αρμόδιας διεύθυνσης του Δήμου, καθώς και ιδιώτες εμπειρογνώμονες στα θέματα της επιτροπής και εκπρόσωποι κοινωνικών φορέων της περιοχής.
3. Οι επιτροπές αποτελούνται από έως μέλη, εκ των οποίων τα ... (..) είναι δημοτικοί σύμβουλοι και τα λοιπά μέλη είναι ιδιώτες και υπάλληλοι του δήμου.
4. Στις επιτροπές προεδρεύει δημοτικός σύμβουλος, που ορίζεται με την απόφαση της συγκρότησης.
5. Οι Επιτροπές μελετούν θέματα αρμοδιότητάς τους που παραπέμπει σε αυτές το Δημοτικό Συμβούλιο ύστερα από πρόταση του Δημάρχου. Το Δημοτικό Συμβούλιο καθορίζει προθεσμία για την υποβολή σχετικής μελέτης ή εισήγησης.
6. Ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου μπορεί να παραπέμπει σε επιτροπή οποιοδήποτε άλλο θέμα, πριν αυτό εγγραφεί προς συζήτηση στην ημερήσια διάταξη.
7. Θέματα, που εισάγει προς συζήτηση στο Δημοτικό Συμβούλιο η Οικονομική Επιτροπή ή η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, δεν παραπέμπονται σε επιτροπή του παρόντος.

8. Οι επιτροπές βρίσκονται σε απαρτία και συνεδριάζουν νόμιμα, όταν τα παρόντα μέλη είναι περισσότερα από τα απόντα. Λαμβάνουν από τις υπηρεσίες του δήμου τα στοιχεία και τις πληροφορίες που ζητούν για τη διευκόλυνση του έργου τους, δια του προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου, κατόπιν συνεργασίας με τον πρόεδρο της κάθε επιτροπής.
9. Οι Επιτροπές διατυπώνουν την άποψή τους με έκθεσή τους, στην οποία αναγράφονται και τυχόν διαφορετικές απόψεις που διαμορφώθηκαν σε αυτή. Η έκθεση υποβάλλεται εντός της τασσόμενης προθεσμίας. Εάν η Επιτροπή καθυστερήσει να υποβάλλει τη σχετική έκθεση, ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου μπορεί να εγγράψει το θέμα στην ημερήσια διάταξη και χωρίς την έκθεση της Επιτροπής. Για λοιπά θέματα λειτουργίας τους εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν. 2690/1999.
10. Στις ανωτέρω Επιτροπές, εφόσον κριθεί αναγκαίο, μπορεί να ορίζεται με απόφαση του Δημάρχου δημοτικός υπάλληλος για διοικητική υποστήριξη.

Άρθρο 12

Δημοτικές παρατάξεις

1. Τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου διακρίνονται σε δημοτικές παρατάξεις, ανάλογα με το συνδυασμό που έχουν εκλεγεί.
2. Επικεφαλής της δημοτικής παράταξης είναι ο σύμβουλος που ήταν υποψήφιος Δήμαρχος και, στην περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή αδυναμίας του, ο σύμβουλος που εκλέγεται από την πλειοψηφία των δημοτικών συμβούλων που ανήκουν στην παράταξη.
3. Μέλος του Δημοτικού Συμβουλίου μπορεί με γραπτή δήλωσή του προς το προεδρείο να ανεξαρτητοποιηθεί από τη δημοτική παράταξη με την οποία έχει εκλεγεί. Επίσης, εάν η δημοτική παράταξη έχει τουλάχιστον τρία μέλη, μπορεί με αιτιολογημένη απόφαση και με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) να διαγράψει σύμβουλο που είναι μέλος της.
4. Μέλος του Δημοτικού Συμβουλίου που ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε από την παράταξή του δεν μπορεί να ενταχθεί σε άλλη παράταξη και δεν μπορεί να εξακολουθήσει να είναι μέλος του προεδρείου ή της Οικονομικής Επιτροπής ή της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής, όπου εκλέχτηκε ως μέλος της παράταξης από

την οποία ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε, καθώς και να ορισθεί ή να παραμείνει Αντιδήμαρχος κατά τη διάρκεια της θητείας του.

5. Δημοτικός Σύμβουλος που διαγράφηκε ή ανεξαρτητοποιήθηκε από την παράταξή του, είναι δυνατόν να επανεπαιχτεί στην παράταξη αυτή, εφόσον τούτο γίνει δεκτό από τα δύο τρίτα (2/3) των μελών, προκειμένου για παρατάξεις που έχουν τουλάχιστον τρία (3) μέλη και από όλα τα μέλη, προκειμένου για παρατάξεις με λιγότερα από τρία (3) μέλη.
6. Οι επικεφαλής των δημοτικών παρατάξεων συνεργάζονται με τον πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου και τον Δήμαρχο, προκειμένου να διευκολύνεται η λειτουργία των δημοτικών παρατάξεων με ενημερώσεις και παροχή συγκεκριμένων στοιχείων από τις υπηρεσίες του δήμου. Επίσης, ο Δήμαρχος οφείλει να παρέχει τις πληροφορίες που ζητούν οι επικεφαλής των δημοτικών παρατάξεων από τον ίδιο ή την Οικονομική Επιτροπή ή την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, εντός μηνός.
7. Για την αποδοτικότερη λειτουργία των δημοτικών παρατάξεων η δημοτική αρχή παραχωρεί σε αυτές κατάλληλα εξοπλισμένο χώρο, καθώς και γραμματειακή υποστήριξη.

Άρθρο 13

Απολογισμός πεπραγμένων της Δημοτικής Αρχής

1. Το Δημοτικό Συμβούλιο συνεδριάζει κάθε χρόνο σε ειδική δημόσια συνεδρίαση, σύμφωνα με το άρθρο 217 του Ν. 3463/2006, όπου γίνεται απολογισμός των πεπραγμένων της Δημοτικής Αρχής σε ό,τι αφορά την διοίκηση του Δήμου, την εφαρμογή του ετήσιου προγράμματος δράσης και την εν γένει οικονομική κατάσταση του δήμου. Στην ίδια συνεδρίαση παρουσιάζεται από τον Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης η ετήσια έκθεσή του.
2. Η ειδική δημόσια συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου γίνεται μέχρι τέλος Ιουνίου και ανακοινώνεται δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες νωρίτερα, με κάθε πρόσφορο τρόπο, με ευθύνη του Προέδρου. Σε αυτήν καλούνται οι κάτοικοι και όλοι οι φορείς της πόλης.
3. Το Δημοτικό Συμβούλιο επιλέγει τον προσφορότερο χώρο για τη διεξαγωγή της ανωτέρω συνεδρίασης.

4. Ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου επιμελείται σε συνεργασία με το Δήμαρχο και τις αρμόδιες υπηρεσίες, για τη σωστή οργάνωση της συνεδρίασης και την εμπειριστατωμένη σύνταξη του απολογισμού των πεπραγμένων της Δημοτικής Αρχής στους τομείς που αφορούν την οικονομική κατάσταση, τη Διοίκηση του Δήμου και την εφαρμογή του προγράμματος δημοτικής δράσης. Με ευθύνη του Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου πέντε (5) μέρες πριν από τη συνεδρίαση βρίσκονται στη διάθεση των δημοτικών παρατάξεων το κείμενο του απολογισμού πεπραγμένων με όλα τα στοιχεία που το συνοδεύουν.
5. Κατά την ειδική δημόσια συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου τη συζήτηση διευθύνει ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου. Ο Δήμαρχος εκ μέρους του Δημοτικού Συμβουλίου ενημερώνει το ακροατήριο για τα πεπραγμένα της δημοτικής αρχής και στη συνέχεια τοποθετούνται όλες οι δημοτικές παρατάξεις δια των εκπροσώπων τους με τη σειρά της εκλογικής τους δύναμης. Επίσης, μπορούν να πάρουν το λόγο τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου και τα μέλη των Συμβουλίων των Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων.
6. Στη συνέχεια, κάθε φορέας, δημότης, κάτοικος ή φορολογούμενος από τον δήμο έχει δικαίωμα να διατυπώσει παρατηρήσεις σχετικές με τον απολογισμό στη συνεδρίαση αυτή.
7. Σε περίπτωση που το χρονικό διάστημα που προβλέπει το παρόν άρθρο παρέλθει χωρίς να κινηθούν οι διαδικασίες για την πραγματοποίηση της ειδικής δημόσιας συνεδρίασης απολογισμού, μπορούν οι δημοτικές παρατάξεις ή οι δημοτικοί σύμβουλοι να προκαλέσουν τη συνεδρίαση αυτή σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 67, παρ. 2, του Ν. 3852/2010.

Άρθρο 14

Γραμματεία – Υπηρεσία Δημοτικού συμβουλίου

Στο Δήμο και στα πλαίσια του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας, λειτουργεί υπηρεσία Δημοτικού Συμβουλίου, με αρμοδιότητες διεκπεραίωσης όλων των θεμάτων, που αφορούν στο Δημοτικό Συμβούλιο και το προεδρείο του. Η υπηρεσία αποτελείται από τον ειδικό γραμματέα του Δημοτικού Συμβουλίου και άλλους υπαλλήλους, σύμφωνα με τον ΟΕΥ και ανάλογα με τις ανάγκες.

Στις αρμοδιότητες συμπεριλαμβάνονται η τήρηση του αρχείου των αποφάσεων και των λοιπών σχετικών εγγράφων, η διεξαγωγή της αλληλογραφίας, η σύνταξη των πρακτικών των συνεδριάσεων, η προώθηση και δημοσίευση των αποφάσεων καθώς και η ανάρτησή

τους στην ιστοσελίδα του Δήμου, η ενημέρωση των δημοτικών συμβούλων και των Προέδρων των Τοπικών ή Δημοτικών Κοινοτήτων επί θεμάτων που τους αφορούν και γενικά κάθε σχετική με τη λειτουργία του Δημοτικού Συμβουλίου εργασία.

Επισημαίνεται ιδιαίτερα η αρμοδιότητα της υπηρεσίας αυτής στην προώθηση των σχετικών με τη συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές υποθέσεις εργασιών, όπως και των εργασιών που αφορούν στην ενημέρωσή τους, σε ατομική ή συλλογική βάση, επί των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου που τους ενδιαφέρουν, όταν αυτοί καταθέτουν αναφορές και ερωτήσεις.

Ο υπεύθυνος για τη λειτουργία της υπηρεσίας υπάλληλος, ευθύνεται για την προώθηση των αναφερόμενων θεμάτων, ώστε οι απαντήσεις στις παραπάνω αναφορές και ερωτήσεις των πολιτών να δίνονται από το αρμόδιο όργανο μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών.

Άρθρο 15

Ισχύς - Εφαρμογή άλλων διατάξεων - Τροποποίηση Κανονισμού

1. Η ισχύς του παρόντος κανονισμού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
2. Για τα θέματα που αφορούν τη λειτουργία του Δημοτικού Συμβουλίου, τα οποία δεν ρυθμίζονται από τον παρόντα κανονισμό, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006, ΦΕΚ 114 Α') και του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α'), και αναλογικά οι διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν. 2690/1999, ΦΕΚ 45 Α').
3. Η τροποποίηση του κανονισμού αυτού γίνεται κατόπιν απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του.

Άρθρο Δεύτερο

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 6 Απριλίου 2011

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Ιωάννης Ραγκούσης

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα
4. Γραφείο Γενικού Δ/ντή Τοπικής Αυτ/σης
5. Δ/σή μας
6. Δ/ση Μηχ/σης & ΗΕΣ (με την παράκληση να την αναρτήσει στο δικτυακό τόπο του Υπουργείου)